

SILABUS PREDMETA

1. Studijski program: Pravo – Moduli Opšte pravo i Privredno pravo
2. Vrsta i nivo studija: Osnovne akademske studije
3. Naziv predmeta: Uvod u pravo
4. Naziv predmeta na engleskom jeziku:
5. Nastavnik: Darko, P. Golić
6. Status predmeta: Obavezan predmet na osnovnim akademskim studijama
7. Broj ESPB: 10
8. Semestar u kojem se sluša: I semestar
9. Uslov: /
10. Cilj predmeta: Cilj predmeta je sticanje opštih znanja o državi i pravu kao uvod u pravne studije i njihova uloga u osvetljavanju fenomenologije državne organizacije i pravnog sistema. Izučavaju se opšti pojmovi o državi, državnim funkcijama, organizaciji države, vezi između države i prava. Uvod u pravo je osnov za : ustavno, upravno, međunarodno javno pravo, građansko, krivično pravo i druge predmete.

11. Ishod predmeta:

Očekuje se da savladavanjem programa predmeta student uspešno može da:

- pokaže poznavanje osnovnih ideja i pojmova o državi i pravu i njihovoj vezi;
- imenuje i definiše osnovne pravne institute i pojmove pravne nauke;
- pravilno upotrebljava pravnu terminologiju;
- ume da objasni pojmove državne organizacije i pravnog sistema;
- identifikuje društvenu funkciju države i prava.

12. Osnovna literatura: Kutlešić, V., Golić, D.: *Uvod u pravo*, Privredna akademija, Novi Sad, 2017.

13. Dopunska stručna literatura i internet izvori: Lukić, R., Košutić, B.: *Uvod u pravo*, Službeni list, Beograd, 2006; Čavoški, K., Vasić, R.: *Uvod u pravo*, Pravni fakultet, Službeni glasnik, Beograd, 2007.

14. Broj časova aktivne nastave: 105

15. Teorijska nastava: $4 \cdot 15 = 60$

16. Praktična nastava / stručna praksa: $3 \cdot 15 = 45$

17. Metode izvođenja nastave: Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, prezentacije, diskusione grupe.

18. Ocenjivanja i provere znanja: maksimalan broj poena 100

Plan realizacije programa po nedeljama:

R.B.	REDNI BROJ RADNE NEDELJE	NAZIV TEMATSKE JEDINICE	METODE IZVOĐENJA NASTAVE (iz knjige predmeta)	OSNOVNA LITERATURA (navesti literaturu i strane iz udžbenika koje se tog dana obrađuju)	DODATNA LITERATURA I IZVORI (stručna literatura, internet izvori, zakoni i sl.)
1.	prva radna nedelja	Uvodna razmatranja: predmet i metod uvoda u pravo, odnos države i prava	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Kutlešić, V., Golić D., Uvod u pravo, Privredna akademija, Novi Sad 2017 Str. 12-22	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006
2.	druga radna nedelja	Teorije i definicije prava: idealističke, racionalističke i integralističke teorije, društvene norme i njihove vrste. Pojam prava	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	
3.	treća radna nedelja	Izvori prava: materijalni, idejni i formalni, prirodno i pozitivno pravo, državno i autonomno pravo	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Kutlešić, V., Golić D., Uvod u pravo, Privredna akademija, Novi Sad 2017 Str. 41-51	

4.	četvrta radna nedelja	Pravna norma: pojam, delovi, vrste	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 52-65	
5.	peta radna nedelja	Pravni akt: pojam pravnog akta, forma i sadržina pravnog akta, hijerarhija pravnih akata. Ustav. Zakon	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 66-81	
6.	šesta radna nedelja	Podzakonski pravni akti. Autonomni opšti akti. Nadržavni izvori prava. Precedent. Običaj. Pojedinačni akti.	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 66-81	
7.	sedma radna nedelja	Pojedinačni pravi akti. Legalitet. Obezbeđenje legaliteta. Pravnosnažnost i izvršnost	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 95-110	
8.	osma radna nedelja	Pravni odnos: pojam pravnog odnosa, struktura pravnog odnosa, pravni subjekt, pravni objekt, subjektivno pravo, pravna obaveza, pravne činjenice	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici	Str. 95-110	

			nastave, diskusione grupe		
9.	deveta radna nedelja	Pravni poredak i pravni sistem: pojam, elementi pravnog sistema, principi pravnog sistema, glavni pravni sistemi danas	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 127-143	
10.	deseta radna nedelja	Tumačenje prava: pojam, predmet, subjekti tumačenja, postupak, vrste tumačenja: jezičko, ciljno, sistematsko, istorijsko, logičko i druge vrste tumačenja. Pravo i nejasna značenja (praznina, besmislena i neodređena norma)	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 145-165	
11.	jedanaesta radna nedelja	Opšti pristup o državi i državnoj vlasti: pojam, elementi, nastanak i promene	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 172-190	
12.	dvanaesta radna nedelja	Državna organizacija: državni organi, službena lica, državne funkcije, interferencija	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 197-210	

13.	trinaesta radna nedelja	Organizacija državne vlasti. Državni oblici: pojam, klasifikacije. Oblici vladavine: pojam državnog poglavara, monarhija, republika	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 210-219	
14.	četrnaesta radna nedelja	Kolokvijum	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe		
15.	petnaesta radna nedelja	Oblici političkog poretka: demokratija, autokratija. Oblici državnog uređenja: jedinstvena i složena država, savezi država. Oblici državne vlasti: jedinstvo i podela vlasti	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 219-230	

Plan realizacije izvođenja vežbi po nedeljama:

R.B.	REDNI BROJ RADNE NEDELJE	NAZIV TEMATSKE JEDINICE	METODE IZVOĐENJA NASTAVE (iz knjige predmeta)	OSNOVNA LITERATURA (navesti literaturu i strane iz udžbenika koje se tog dana obrađuju)	DODATNA LITERATURA I IZVORI (stručna literatura, internet izvori, zakoni i sl.)
1.	prva radna nedelja	Uvodna razmatranja: predmet i metod uvoda u pravo, odnos države i prava. Ponavljanje.	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Kutlešić, V., Golić D., Uvod u pravo, Privredna akademija, Novi Sad 2017 Str. 12-22	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović
2.	druga radna nedelja	Teorije i definicije prava: idealističke, racionalističke i integralističke teorije, društvene norme i njihove vrste. Pojam prava Ponavljanje I diskusija	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Kutlešić, V., Golić D., Uvod u pravo, Privredna akademija, Novi Sad 2017	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović
3.	treća radna nedelja	Izvori prava: materijalni, idejni i formalni, prirodno i pozitivno pravo, državno i autonomno pravo Diskusija, analiza tekstova	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Kutlešić, V., Golić D., Uvod u pravo, Privredna akademija, Novi Sad 2017 Str. 41-51	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović

4.	četvrta radna nedelja	Pravna norma: pojam, delovi, vrste Ponavljjanje, identifikacija, primeri	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 52-65	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović
5.	peta radna nedelja	Analiza pravnih akata: formalna svojstva, struktura, upoznavanje sa sadržajem	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 66-81	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović
6.	šesta radna nedelja	Podzakonski pravni akti. Autonomni opšti akti. Nadržavni izvori prava. Precedent. Običaj. Pojedinačni akti. Analiza pravnih akata: formalna svojstva, struktura, upoznavanje sa sadržajem	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 66-81	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović
7.	sedma radna nedelja	Pojedinačni pravi akti. Legalitet. Obezbeđenje legaliteta. Pravnosnažnost i izvršnost Ponavljjanje, sistematizacija stečenih znanja, analize stručnih tekstova	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 95-110	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović

8.	osma radna nedelja	Kolokvijum	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 95-110	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović
9.	deveta radna nedelja	Pravni poredak i pravni sistem: pojam, elementi pravnog sistema, principi pravnog sistema, glavni pravni sistemi danas. Analiza tekstova, pravna praksa, grupni radovi.	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 127-143	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović
10.	deseta radna nedelja	Tumačenje prava: pojam, predmet, subjekti tumačenja, postupak, vrste tumačenja: jezičko, ciljno, sistematsko, istorijsko, logičko i druge vrste tumačenja. Pravo i nejasna značenja (praznina, besmislena i neodređena norma) Analiza tekstova, grupni radovi diskusija	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 145-165	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović
11.	jedanaesta radna nedelja	Opšti pristup o državi i državnoj vlasti: pojam, elementi, nastanak i promene Ponavljjanje, sistematizacija	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 172-190	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović

12.	dvanaesta radna nedelja	Državna organizacija: državni organi, službena lica, državne funkcije, interferencija Komparacija, identifikovanje osnovnih i zajedničkih svojstava	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 197-210	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović
13.	trinaesta radna nedelja	Organizacija državne vlasti. Državni oblici: pojam, klasifikacije. Oblici vladavine: pojam državnog poglavara, monarhija, republika Komparacija, identifikovanje osnovnih i zajedničkih svojstava	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 210-219	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović
14.	četrnaesta radna nedelja	Komparacija, identifikovanje osnovnih i zajedničkih svojstava	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 219-230	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović
15.	petnaesta radna nedelja	Oblici političkog poretka: demokratija, autokratija. Oblici državnog uređenja: jedinstvena i složena država, savezi država. Oblici državne vlasti: jedinstvo i podela vlasti Ponavljanje gradiva, analiza rezultata	Usmena predavanja, prema potrebi ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, diskusione grupe	Str. 219-230	Lukić R., Košutić, B.: Uvod u pravo, Službeni list, Beograd, 2006, Teorija države i prava 2008, Gordana Vukadinović

TEME ZA SEMINARSKE RADOVE:

- Seminarski rad izrađuje se na osnovu spiska orijentacionih tema i u konsultaciji sa predmetnim nastavnikom.
- Seminarski rad, u obimu od 10.000 do 15.000 karaktera, sa naslovnom stranom (naznaka Univerziteta i Fakulteta, naslov i vrsta rada, ime i broj indeksa autora, ime mentora, mesto i datum), kao i obaveznim zaključkom i spiskom korišćenih izvora (stručna literatura, pravni i internet izvori), dostaviti u papirnoj ili elektronskoj verziji. Uputstvo za pisanje seminarskih radova studenti mogu da preuzmu sa internet stranice fakulteta.

Predlozi tema:

Navesti predloge tema po stavkama (broj predloga nije ograničen, ali treba da ih bude dovoljno da studenti mogu da biraju)

1. Vladalac, Makijaveli
2. Pravda kao vrednost
3. Pravičnost kao vrednost
4. Istina kao vrednost
5. Sigurnost kao vrednost
6. Monarhija
7. Republika
8. Legitimitet i legalitet
9. Sudska presuda kao izvor prava
10. Pravna norma
11. Sankcije
12. Demokratija
13. Diktatura
14. Predsednički sistem
15. Parlamentarni sistem
16. Država blagostanja

- 17. Zakon
- 18. Revolucija
- 19. Društveni ugovor, Žan Žak Ruso
- 20. Vladavina prava
- 21. Pravna država

PREDISBITNE OBAVEZE

Nabrajanje predisbitnih obaveza:

1. Aktivnost u toku predavanja
2. Praktična nastava
3. Kolokvijumi
4. Seminarski rad

- način ispitivanja: Usmeni ispit, pismeni ispit.

- koje tematske jedinice su obuhvaćene ispitom/kolokvijumom

prvi kolokvijum: tematske jedinice 1-7 (do pravnog odnosa)

drugi kolokvijum: tematske jedinice od 7-15

NAČIN FORMIRANJA OCENE

Predispitne obaveze	Poena	Završni ispit	Poena
Aktivnost u toku predavanja	10	pismeni ispit	40
Praktična nastava	10	usmeni ispit	
Kolokvijum I i II	25		
Seminarski rad	15		

ISPITNA PITANJA:

1. Veza države i prava
2. Idealističke teorije
3. Realističke teorije
4. Savremene teorije
5. Pravo kao vrsta društvenih normi. Prirodni zakoni i tehnička pravila
6. Pojam, vrste i odnos vrsta društvenih normi
7. Osnovni pojam prava i potpuni pojam prava
8. Materijalni izvori prava
9. Idejni izvori prava
10. Prirodno i pozitivno pravo
11. Državno i autonomno pravo
12. Vrste prava prema oblastima regulisanja
13. Pravna norma – pojam i vrste
14. Delovi pravne norme
15. Pretpostavka dispozicije. Dispozicija
16. Vrste dispozicija
17. Pretpostavka sankcije
18. Sankcija
19. Vrste sankcija
20. Pojam pravnog akta, sadržina pravnog akta

21. Oblik – forma pravnog akta
22. Opšti pravni akti i drugi formalni izvori prava. Promene uloge formalnih izvora prava
23. Ustav
24. Zakon
25. Podzakonski akti
26. Uredbe kao podzakonski akti
27. Autonomni opšti akti
28. Naddržavni izvori prava
29. Običaji
30. Sudski precedent, sudska i upravna praksa, pravna nauka
31. Pojedinačni pravni akt
32. Vrste pojedinačnih pravnih akata prema formalnim elementima
33. Legalitet – pojam i vrste legaliteta
34. Obezbeđenje legaliteta pojedinačnih pravnih akata
35. Obezbeđenje legaliteta opštih pravnih akata
36. Sankcije zbog nelegaliteta
37. Pravnosnažnost i izvršnost
38. Pojam i elementi pravnog odnosa
39. Fizičko lice kao subjekt pravnog odnosa (pojam, pravna sposobnost, individualizacija)
40. Poslovna i deliktna sposobnost
41. Pravno lice kao subjekt pravnog odnosa
42. Vrste pravnih lica. Zastupništvo
43. Pravno ovlašćenje – pojam, vrste, zloupotreba i socijalizacija

44. Subjektivno pravo - pojam, vrste
45. Nadležnost. Pravna obaveza
46. Objekt prava. Pravne radnje
47. Pravne činjenice. Rokovi
48. Pravni poredak – pojam i elementi
49. Normativni element pravnog poretka (inkorporacija, kodifikacija, revizija)
50. Pravni sistem - pojam i elementi
51. Evropsko - kontinentalni pravni sistem
52. Anglosaksonski pravni sistem
53. Tumačenje pravne norme – pojam i predmet
54. Subjekti tumačenja
55. Pripremni postupak tumačenja – saznavanje pravne norme
56. Pripremni postupak tumačenja – važenje pravne norme
57. Prethodno – jezičko tumačenje
58. Naknadna tumačenja
59. Pravo značenje pravne norme
60. Pravna praznina
61. Besmislena norma
62. Neodređena norma, odnos jezičkog i pravnog značenja
63. Pojam i vrste primene prava
64. Postupak primene prava
65. Pojam države
66. Stanovništvo kao element države

67. Teritorija kao element države
68. Državna vlast kao element države
69. Državna suverenost
70. Pravni oblici države - pojam i vrste
71. Pravna država i država vladavine prava
72. Nastanak i prestanak države
73. Promene države
74. Organizacija države – pojam i elementi
75. Državni organi kao element državne organizacije
76. Vrste državnih organa
77. Državna službna lica kao element državne organizacija
78. Vrste državnih vlasti - poslova
79. Zakonodavna vlast i parlament
80. Izvršna i upravna vlast – vlada i ministarstva
81. Sudska vlast i sudovi
82. Interferencija državnih vlasti
83. Promena državnih vlasti i njihovi odnosi
84. Centralizacija i decentralizacija
85. Samouprava
86. Autonomija i Regionalizam
87. Pojam državnih oblika
88. Monarhija
89. Republika

90. Jedinstvena država
91. Složena država
92. Savezi država
93. Oblik organizacije vlasti - jedinstvo (mešanje) vlasti
94. Oblik organizacije vlasti - podela vlasti
95. Autokratija
96. Demokratija